

Conferentie Power tot the CoP

VAN WAT NAAR HOE

Aandachtig gehoor
tijdens het plenair
deel van de
conferentie

Hoe kunnen Communities of Practice van Het Groene Lab beter zichtbaar worden en erkenning krijgen? Op de landelijke conferentie Power to the CoP werd een interessant perspectief voor deze landelijke netwerkjes voorgelegd.

TEKST EN FOTOGRAFIE
pieter boetzkes

‘Soms moet je een breekijzer meenemen om achter de deur van de scholen te komen’, zegt

Tollie Middel, docent bij Terra Next en moderator van de Community of Practice Open Teelt. Collega-docenten zijn volgens hem nauwelijks te bewegen om deel te nemen aan de CoP's. Ze mogen vaak niet van de schoolleiding. Zijn CoP Open Teelt telt slechts twee leden, hijzelf en Jan Broekhuizen van het Groenhorst College. Ondanks die kleine bezetting ging het duo aan de slag omdat ze vond dat er iets moest gebeuren voor de 120 akkerbouwleerlingen in Nederland. De CoP werkte succesvol samen met De Werkplaats Veenkoloniën, een GKC-project van Van Hall Larenstein. Dat leidde tot een leeromgeving waarin leerlingen van AOC Terra gekoppeld werden aan ondernemers in Zuid-Oost Drenthe.

Middel is tevreden over het project dat hij met De Werkplaats uitvoerde, maar heeft frustratie over de gemiste kansen. Er liggen veel vragen in de sector en samenleving voor samenwerking met onderwijs. Boeren op Kamperland, waterberging, het adopteren van dorpen, stadsboerderij Emmen en de Picarda Route, hij schudt de voorbeelden zo uit zijn mouw. “Mooie kansen voor leerlingen, maar we kunnen ze niet pakken omdat docenten de school niet uit mogen.”

Presentatie van CoP's, zoals die van Open Teelt, was een van de onderdelen van de landelijke conferentie Power to the CoP op 14 december in het Forum-gebouw van Wageningen UR. ‘Eerlijke’ verhalen die de verschillen in organisatie en aanpak goed illustreerden en die een aanzet moesten geven voor een verkenning naar de rol van CoP's. Wat moeten ze doen om de ontwikkeling van krachtige en betekenisvolle leeromgevingen in de regio mede te bewerkstelligen? En vooral ook: hoe moeten ze dat aanpakken?

Serieuzer

De ‘breekijzer’-metafoor van Tollie Middel behoefde weinig uitleg tijdens de conferentie. Ook andere CoP's onderkennen het probleem.

Uitwisseling van kennis en ideeën in het middagedeelte: een eerste vinger-oefening voor CoP?

“We streven naar legitimatie en institutionalisering”, legt Kees Janse van het Groenhorst College even later uit. Hij is moderator van de CoP Dier en Paard die momenteel draait op vier leden. Ook AOC Oostdocent Chantal ter Steege van de CoP Surprising Nature meldt in haar on-line-presentatie dat aoc-bestuurders en locatieleiders de CoP's serieuzer moeten nemen. “Herkenning, erkenning en zichtbaarheid, dat hebben de CoP's nodig”, betoogt APS-medewerker Iko Doeland. Hij is door de Groene Kennis Coöperatie aangesteld om de CoP's via het programma Power to the CoP te ondersteunen. Een ingewikkelde opdracht, zo blijkt uit het verdere verloop van de conferentie.

Schakelfunctie

Voor de ontwikkeling van competentiegericht onderwijs moeten aoc's niet alleen landelijk samenwerken maar ook in de regio met onderzoek, overheid, ondernemers en omgeving. Die regio-aanpak is sinds afgelopen jaar expliciet beleid van het ministerie van EL&I: een impuls geven aan de regio-ontwikkeling en van de regio gebruik maken voor het inrichten van leerarrangementen.

CoP's kunnen volgens het programma Power to the CoP daarbij een belangrijke schakelrol vervullen bij het realiseren van een krachtige leeromgeving. Voor de meeste CoP's

betekent dat een flinke omschakeling. Ze fungeren nu vooral als productiemaatschappijtjes: ze maken lesmateriaal en leerarrangementen, leveren bronnen aan en organiseren netwerkbijeenkomsten. Bedoeling is dat ze zich vooral gaan bezighouden met de vraag hoe onderwijslocaties vorm kunnen geven aan competentiegericht onderwijs. Door ontwikkelingen in de praktijk te verbinden met het ontwikkelen van onderwijs en de professionalisering van docenten.

Kansen

De CoP's van Het Groene Lab passen – ondanks hun bijzondere organisatievorm – in een lange traditie van het groene onderwijs. In de jaren '80 van de vorige eeuw waren het ‘kerncommissies’ en nadat de aoc-vorming tien jaar later haar beslag had gekregen werd een ‘veldorganisatie’ opgericht die overigens geen lang leven beschoren was. Net zoals in het geval van de huidige CoP's waren dit landelijke clubjes van docenten met ondersteuners die zich voornamelijk met de watvraag bezighielden: de inhoud van het curriculum en leerstof. Power to the CoP probeert nadrukkelijk de hoe-vraag bij deze netwerken neer te leggen. Dat vraagt een heel andere manier van denken en doen van CoP-leden, maar biedt tegelijkertijd kansen voor herkenning, erkenning en zichtbaarheid.